

Leevi, monikäyttö-FWB

Kun ratsastuksenohjaaja Eija Jurvasen elämään tuli ruuna Pernod, kaikki muuttui: hevosista tuli työ, harrastus ja vapaa-aika. Perhe, Pera ja sille kaveriksi hankittu Moonlight Leonardo muuttivat Keravalla tilalle, joka nykyään tunnetaan ratsutalli Kalliorinteenä. Peraa ei enää ole; Leevi (s. -92; i. Köning's Sohn) sen sijaan on hyvinvoiva opetushevonen, joka rikastuttaa koulun oppilaiden elämää monipuolisuudellaan.

- Ostin Leevin Jukka Martikaiselta kolmevuotiaana. Aloin kouluttaa sitä itse ammattilaisten avulla. Se osoitti hyppykykyä, ja pääsi 5-vuotiaana kisaamaan IHHS:iin, kertoo Eija.

- Sillä hyppäsivät ammattilaiset, mm. Eki Muttonen, Juhani Eho, Tuuli Rane ja Sanna Backlund. Mikään supertähti siitä ei kuitenkaan kehittynyt. Kun poikani Antti, joka sillä myöhemmin ratsasti, sai oman hevosen, siitä tuli meille loistava opetushevonen.

Eija kehuu Leevyä sumeilematta: se on hyväluontoinen mallikappale, herkkä ratsastaa, sillä ei ole mitään pahoja tapoja. Oppilaat osallistuvat sillä koulukisoihin ja lisäksi se on tehnyt uran valokuvamallina. Se on aina valmiina taistoon eli tunneille ja kilpailemaan. Eikä se ole koskaan sairastanut.

- Ja se on vielä FWB, mikä minusta ei ole yhtään hullumpi juttu, sanoo Eija. Hän myöntää, että yhtä kyllä voisi toivoa: vähän helpompia liikkeitä.

- Mutta jos Leevin isossa ravissa pystyy istumaan, istuu minkä hevosen selässä tahansa! •

Ratsastus koulu

Palomiehet riimunvarteen

Kun Eija Jurvasen kanssa ihailimme laidunpulskaa, kolmekymppistä knabstrupinruunaa, joka kavereineen vietti leppoisaa hellepäivää tauottoman ruohonsyönnin merkeissä, juttu kaartui myös elämän ennakoimattomaan puoleen. Eija kertoi koulullaan ratsastavan palomiehen ideasta, joka poiki paikallisen pelastuslaitoksen kanssa järjestetyn koulutuksen. Palomiehet kävivät tutustumassa hevosiin, opettelemassa niin riimun pujottamista päähän kuin hevosten taluttamista tallista, ja ratsastuskoulun väki sai tietoisikun turvallisuusasioista puhumattakaan hevosista, jotka pääsivät ällistelemään palomiesten savusukellusvarusteita sydämensä kyllyydestä.

Vastaavia tempauksia on varmasti järjestetty muuallakin, mutta idea on niin mainio, että siitä kannattaa muistuttaa.

Koska tulipalo ei syttyessään katso kelloa tai vuodenaikaa, turvallisuuskoulutukset olisivat mielestäni hyödyksi myös ratsastuskoulujen oppilaille. Hälytyksen teko, sammutusvälineitten käyttö, varatiet ja hevosten evakuointireitit kannattaa hallita käytännössä, jotta mahdollisimman moni pystyy tositilanteessa auttamaan. Voihan palo syttyä juuri silloin, kun opettaja pitää maneesilla tuntia, tallityöntekijä on hakemassa heinäkuormaa ja oppilaat itseksensä satuloimassa hevosia.

Turvallista loppukesää!

ANNUKKA

(PS. Juttuvinkkejä, kysymyksiä ja muuta postia voi lähettää joko toimitukseen tai sähköpostilla annukka.jarvi@luukku.com

Eowen Earlie on ensimmäistä kertaa uransa aikana valmentanut tuntiratsastajia tultuaan Suomeen, ja on iloisesti yllättynyt oppilaiden oppimishaluisesta asenteesta: - En välitä, vaikka hevoset eivät olisikaan huippuja. Kun oppilaani ovat tyytyväisiä harjoituksen jälkeen, minäkin olen, hän sanoo.

Kiitolaukkaa!

- Kävin tunneilla ja osallistuin talvisin metsästysratsastuksiin. Viisitoistavuotiaana pääsin ratsastamaan laukkahevosia Paddyille, kertoo Eowen. Paddy eli Patrick Quinlan - samaa maineikasta ratsastajakaartiä kuin Eddie Macken tai jo edesmennyt Paul Darragh - yllytti Eowenia keskittymään esteisiin.

- Hän pyysi minua hyppäämään pikkukisoissa jonkin 110-radon, jonka selvitin puhtaasti, vaikkon ollutkaan treenannut lajia, ja päätteli, että estesilmää löytyy. Mutta minun päähäni ei mahtunut kuin laukkaurheilu.

Eowen paneutui siihen koko tarmollaan, kunnes vastasi yhdestä talleista 170 laukkahevosen valmennuskeskuksessa. Tehtäviin kuului treenaamisen ja hevosten hoidon ohella paljon lentämistä hevosten kanssa, sillä ne osallistuivat jatkuvasti laukkoihin ulkomailla.

Kisälliksi maailmalle

Vähitellen Paddyn sinnikkäs myyräntyo johti tekoihin.

- Lähdin hänen kehoitukses-

taan Saksaan oppimaan sekä este- että kouluratsastusta ja työskentelemään nuorten hevosten kanssa, kertoo Eowen.

Saksaa seurasi aika Tanskassa. Seuraava etappi oli Ranska.

- Tallilla oli 18 erinomaista hevosta, myös nuoria, joilla käytiin CSI-kisoissa. Sain hyödyllistä kokemusta päästessäni ratsastamaan hienoja hevosia ja nostamaan niitä kansainväliselle tasolle. Valitettavasti ne myytiin eri puolille maailmaa heti, kun ostaja löytyi. Se oli henkisesti raskasta.

Silti Eowen viihtyi Ranskassa parisen vuotta.

- On tärkeitä asua eri maissa, koska kaikkialla oppii uutta; eri tekniikoita, joilla erilaisia hevosia ratsastetaan, hän perustelee.

- Kun sain kutsun Suomeen, opetin ja ratsutin myös Saksassa. Etsin asiakkaille kisahevosia Irlannista. Oli aika kiireistä.

Mestarin saappaanjäljissä

Eowen on valmentajana Paddy Quinlanin uskollinen oppipoika. Milloin vain ehtii, Eowen lähtee hänen luokseen oppimaan lisää.

Eowen Earlie

- laukkatreenarista estevalmentajaksi

Eowen Earlie, kansainvälistynyt esteratsastuksen ammattilainen, tuli ensimmäistä kertaa Suomeen pari vuotta sitten koulutuomari ja valmentaja Anders Sucksdorffin kutsusta. "Ammattimaisen ratsukkolähtöistä ja tuloksellista", luonnehtii Sucksdorff hänen työskentelyään.

Nyt Eowen on asettumassa pysyvästi Sipoon Nevakseen, josta käsin hän valmentaa eri tasoilla kisaavia senioreja, junioreja ja -uutena aluevaltauksena - tuntiratsastajia. Mutta aloitetaan alusta, pienestä irlantilaisesta ratsastuskoulusta, jossa Eowen autteli pojannappulana ja ratsasti salaa satulatta laitumella...

- Paddy ei koskaan korota ääntään, on aina tyyni, taitava eikä hermostu missään tilanteessa, sanoo vain, että "no problem, do it again". Useimpia ratsastajia täytyy hieman rauhoitella, koska heillä on pelkoja.

Tärkein oppi Paddyta? Well, pysy aina rauhallisena. Se ei minulta vielä ihan onnistu...

Paddy paneutuu jokaiseen oppilaaseensa yhtä vakavasti, oli kyseessä sitten puomeja pyöreällä connemarallaan harjoitteleva naapuri tai EM-tasolla kisaava poniratsukko.

- Rakastan lasten opettamista, innostuu Eowen.

- He haluavat oppia, tekevät mitä valmentaja pyytää, yrittävät aina parhaansa.

Hän itse korostaa asennetta, hyvää suhdetta hevoseen, rauhallista tasaista tempoa, pehmeitä käsiä ja täydellistä rentoutta, sillä etäisyyksien arvioiminen on silloin ratsastajalle helpompaa.

Missio Suomessa

- Tahtoisin nähdä suomalaisia poniratsukoita nykyistä enemmän kansainvälisissä kisoissa, Eowen miettii. Mutta:

- Minusta nuorten on järkevää treenata kotona, käydä koulua, elää tavallista nuoren ihmisen elämää sen sijaan, että he hakeutuisivat hevosineen ulkomaille, jossa valmennuksen hinta-laatusuhde ei välttämättä ole sitä mitä pitäisi.

Sen oikean hevosen hankkimiseen kannattaa panostaa, jotta ratsastajan motivaatio ja itseluottamus säilyisivät.

- Nuorelle täytyy olla sopiva hevonen, mielellään sellainen, jolla on pehmeä suu ja helppo laukka, painottaa Eowen.

- Ammattilaisen on uransa edetessä osattava ratsastaa kaikenlaisia hevosia, mutta kah-ta hyvää ratsastajaa ei voi verrata toisiinsa. Kumpi on parempi, Ludger vai Rodrigo? Pitää muistaa, että huipputuloksissa on aina kyse kemiasta, ratsukon yhteensopivuudesta.

Eowen itse rakastaa kilpailemista:

- Voittaminen ei ole minulle mikään itseisarvo. Sen sijaan on mahtavaa, kun saa hypätä notkealla, rohkealla ja suurisydämisellä hevosella isoa rataa ja tuntee ratsastaessaan, että on tehnyt perustyön kunnolla. •

Ratsastuskoulu tulessa

Riikka ja Sanna saivat hevoset ulos palavasta tallista

Riikka (vas.) ja Sanna saivat yhteistoimin hevoset ulos palavasta tallista. – Hätätilanteessa jokaisen pitäisi pystyä auttamaan, Riikka miettii.

Palaneen tallin raunioiden raivaaminen ja jälkien korjaaminen alkoi jo palopäivän iltana. Kengitystila, pari karsinaa ja kuivaushuone ovat osittain säästyneet mm. välipohjan lasivillaeristeitten ansiosta, mutta muuten talli on käytännössä tuhoutunut.

Haminalaisen Koivurinteen tallin tallirakennus tuhoutui käytännössä täysin rajussa tulipalossa kesäkuun lopulla.

- Kukaan ei loukkaantunut, kaikki hevoset saatiin turvaan ja jopa varusteet säästyivät tallityttöjen ja kengittäjä Rauno Kohosen riipeyden ansiosta, kertovat koulun omistajat Anne ja Tero Sved.

Palo oli saanut alkunsa vintillä sähköjohdoista ja se levisi nopeasti avoimessa tilassa.

Sammutustyöt kestivät neljä tuntia. Raunioissa tuntuu vieläkin kitkerä savunhaju. Toistaiseksi on epävarmaa, voidaanko pystyyn jääneitä rakenteita hyödyntää vai joudutaanko rakentamaan kokonaan uusi talli.

Hälytys, hevoset, varusteet

Kesäkuun viimeinen päivä alkoi Koivurinteessä tavalliseen tapaan. Tuntihevostista useimmat oli viety tarhoihin. Talliapulainen Riikka Andersen, 17, ja hänen avukseen tullut Sanna Paronen, 13, puhdistivat karsinoita, kun valot sammuiivat äkisti. Katonrajasta tuprusi savua talliin. Tytöt juoksivat ulos ja näkivät liekkien lyövän läpi katosta.

Riikka syöksyi ilmoittamaan kengitysseppä Rauno Kohoselle, että talli palaa. Kohonen teki palohälytyksen klo 8.30 ja tytöt taluttivat sisällä olleet kolme hevosta ulos. Sitten Kohonen sulki kaikki ovet estääkseen

tulen leviämisen ja kiihuhti satulahuoneeseen pelastamaan varusteita.

- Sen ansiosta olemme voineet jatkaa tuntitoimintaa kaikesta huolimatta, kiittävät Svedit.

- Muut paikallaolijat juoksivat vauhdilla Kohosen avuksi. Kukaan ei jäänyt ihmettelemään, kaikki tekivät minkä pystyivät. Illalla tunnille tulleissa oppilaissakin oli joku, joka kääräisi heti hihat ja lähti mukaan raivaustöihin.

Kun palokunta saapui, paikalle tuli myös eläinlääkäri tarkistamaan hevoset. Onneksi yksikään ei ollut vahingoittunut.

Koulutus hyötykäytössä

Harjun oppimiskeskuksessa hevosenhoitajaksi opiskeleva Riikka tajusi heti, mistä oli kyse ja miten pitää toimia.

- Meille on pidetty palokoulutusta, opetettu vaahtosammuttimen ja sammutuspeitteen käyttöä, hän kertoo.

- Olemme myös suunnitelleet, mitä reittejä hevoset kuljetetaan pois palavasta tallista. Se voi kuulostaa helpolta, mutta ei välttämättä ole sitä. Tosin nämä hevoset olivat ällistyttävän rauhallisia eikä meillä ollut mitään ongelmia taluttaa niitä ulos.

- Tarhoissa hevoset jatkoivat syömistä kuin mitään ei olisi tapahtunut, vaikka paloa sammuttamaan tarvittiin yhdeksän yksik-

köä, Anne Sved huomauttaa.

Sanna noudatti Riikan ja Rauno Kohosen ohjeita. Pelottiko?

- Ei oikeastaan. Kotona vanhemmat eivät ensin tahtoneet uskoa, mitä oli tapahtunut.

Sekä Riikka että Sanna ovat palon jälkeen käytännössä asuneet tallilla.

- Olemme yhdessä puhuneet tapahtuneesta, käyneet sitä läpi, surreetkin, mutta yrittäneet keskittyä siihen mikä on positiivista: ei ihmisiä eikä hevosia menetetty, kukaan ei loukkaantunut, on kesä ja hevoset laitumella, yksityistalli säästy, toiminta voi jatkua, selvittää Anne Sved.

- Raivaustyötkin aloitimme samana iltana.

Turvallisuuskoulutuksia!

Riikka sanoo vakavasti, että jokaisesta pitäisi olla auttajaksi hätätilanteessa.

- Turvallisuuskoulutuksia tarvitaan ratsastuskouluillakin, ensiapu- ja paloharjoituksia, hän pohtii.

Eikä vain henkilökunnalle, vaan vaikkapa ratsastusseuran jäsenille. Onnettomuus kun ei katso aikaa eikä paikkaa.

- Tiedot pitää päivittää säännöllisesti ja asioita harjoitella myös käytännössä, muistuttaa Anne Sved. - Uuteen talliin tehdään varmasti turvallisuussuunnitelma ja huolehditaan siitä, että näkyvillä on turvaohjeet. •

Kehtaisiko kysyä... **TURVALIIVIN KÄYDÖSTÄ KOULUKISOISSA**

Saako turvaliiviä käyttää koulukisojen verritytelyssä? Jos ei, mikä siihen on syytä?

Kouluratsastuksessa kilpailevan juniorin äiti

- On hyvä, että asia tulee esille, kiittää master instructor, koulutuomari ja Suomen Ratsastajainliiton kouluratsastusjaoksen sihteeri Kristiina Riekkinen.

- Sääntöjen mukaan kenttäkilpailun maasto-osuudella liivi on pakollinen, esteratsastuskilpailuissa suositeltava poni- ja junioriratsukoille, mutta kouluratsastussäännöissä ei ole otettu mitään kantaa turvaliiviin.

- Turvavälineet ovat kehittyneet ja yleistyneet nopeasti. Säännöt laahaavat hieman jäljessä. Vaikka kouluratsastussäännöissä turvaliivista ei ole mainintaa, sitä saa käyttää kilpailujen verritytelyssä, Riekkinen vakuuttaa.

- Kouluratsastusjaoksen puheenjohtaja Jorma Kainulainen on ilmoittanut, että jaos tulee käsittelemään asiaa seuraavassa kokouksessaan.

Riekkinen muistuttaa, että sääntöjen tarkoitus on aina olla ratsastajan hyväksi, ei häntä vastaan, ja ne takaavat kaikille periaatteessa samanlaiset kilpailuolosuhteet.

Kiki Riekkinen on perinteisen kilpailuasun vannoutunut kannattaja. - Frakki, valkoiset housut, mustat saappaat ja silinteri taitavan ratsastajan päällä – ah, se on kaunista! hän hymyilee.

Säännöt ja sääntömuutokset tulevat Kansainväliseltä Ratsastajainliitolta (FEI). SRL:n kouluratsastusjaos suomentaa ne ja tekee niihin tarvittaessa Suomen oloihin sopivia

muutoksia. SRL:n hallitus vahvistaa eli hyväksyy sääntömuutokset, jolloin ne astuvat voimaan.

- Kouluratsastusohjelma on hevosen koulutus- ja kuuliaisuustesti. On siis tarkoitus, että hevonen on ratsastajan hallinnassa, kuuliainen ja oikealla tavalla koulutettu ja ratsastettu, jolloin vaaratilanteita ei pääse syntymään, selvittää Riekkinen.

- Juniorin äitiä voi kuitenkin lohduttaa tieto, että turvaliivi saa olla verritytelyssä päällä. Kieltämiselle ei ole mitään perustetta. Jos liivin muoto ja koko sallii, sen voi myös pukea takin alle.

Riekkinen huomauttaa, että perinteisessä kilpailuasussa ratsastajan istunta tulee parhaiten esille. Jos ratsastajalla on yllään turvaliivi, ei lantion ja ylävartalon suoruutta välttämättä näe hyvin.

Kilpailuasun on muokkautunut 1800-luvun miesten siviiliasusta, johon kuuluivat vaaleat housut, tumma takki ja silinteri. Naisethan ratsastivat pitkissä hameissa naistensatuloissaan.

On liikkunut huhuja, että FEI olisi konsultoinut muotisuunnittelijoita uudenlaisen asun luomiseksi, kertoo Riekkinen, - mutta henkilökohtaisesti en kannata mitään muutoksia.

HEVOSENJÄRKEÄ

Kesäheila

Olin tavannut sinut kovin nuorena poikana Klaukkalassa ja olit lapsellisen ihana. Sinulla oli ollut turvallinen ja ehkä vähän leilitelty maalaislapsuus Ruokolahdella, olit itsevarman hurmaava. Olit saanut viettää kesät poikien kanssa, tulit hyvin toimeen, et haastanut riitaa, et saanut kolhuja eikä kukaan kiusannut sinua vaikka sinulla oli upea pitkä blonditukka.

Kun tapasimme, olit hyvällä alulla pysyvässä ihmissuhteessasi ja tuntui, että siitä tulisi onnellinen ja kestävä. Vasta myöhemmin sain tietää, että tämä nainen oli kyllä tehnyt töitä saadakseen sinut omakseen. Taisi tulla hänelle suorastaan kalliiksi se, että elämäntaipaleenne jatkui yhdessä. Onneksesi Irja Rummukainen kuitenkin maltoi luopua sinusta ja Anne Jokisesta tuli elämäsi ihminen.

Tänä kesänä tapasimme uudelleen, kun olit muuttanut maalle ja sinulta puuttui maitorattat laitumen vesihuollosta. Sain tulla rattaita tuomaan ja sinua katsomaan. Oli syytäkin, koska sinusta oli tullut hyvin suosittu kesäheila! Ei mikään salarakas vaan julkisulho!

Oi Linkker, olen pahoillani, että tulin metsätietä laitumellesi päin kuin ufo. Oranssin koiranruokafirman sateenvarjo pääni päällä ei antanut minusta sinulle oikeata ja reilua hevostäväkuvaa. Sinä päätit pysyä

laitumen perällä ja katsoit kuin hevonen oranssia sateenvarjoa katsoo - pitkään ja arvioiden.

Olin ihan taitamaton, olisi pitänyt olla sadetakki eikä mitään sateenvarjoa. Mutta kun olin omille varsoille aina opettanut eri värisiä sateenvarjoja vauvasta sakkaa, ajattelin ettet sinä kokeneena kilpahevosena tämmöisestä mitään piittaa. Sain turhuudesta kyllä nenilleni.

Arvaa mitä, kun laitoin sen sateenvarjon sitten lyttyyn, että huomaisit miten mitätön juttu se on, vesi lirisi taskuun ja taskussa oli kännykkä ja se simahti. Tuli todistettua se, että komeita miehiä tavatessa pitää olla järki päässä, asialliset kontaktit maailmaan voivat katketa.

Näytit kumminkin pari vetreää ravikierrosta ja sateen pehmentämällä nurmella, se riitti. Sananmukaisesti hulmuamiseen tarkoitettu harjasi oli kaulan sivussa luiker-televalla palmikolla, ettet astuisi sen päälle ruohostaessasi.

Olit juuri niin komea ja kaunis kuin Ilmarinen kyntää kysyen pellon -maalauksen ikihevonen. Sain varmaan anteeksi, että tulin sen typeränväriseen sateenvarjon kanssa ja jouduit pitkään miettimään, mikä tuolta lähestyy. Ihan vääriin aikaan päivästän vielä. Oli ihan tylsä sadepäivä, paitsi ruohonkasvun suhteen tietysti edullinen.

Emäntäsikään ei tuonut mitään innostavia uutisia tammaneidoista tai rouvista, jotka tänä kesänä olivat ahkerasti sinua tapailleet rodun jalostusmielessä. Ei tänään uutisia hyvin alkaneista tiineyksistä eikä uusista morsmaikuista. Mutta jo 20 kesäheilaa olit hurmannut kun heinäkuusta oli enää runsas viikko jäljellä.

Edellisenä kesänä hevoshäitä vietettiin 11 kertaa, olit kaksinkertaistanut orientehtäväsi. Kukaties puhe valkoharjaisten suomenhevosten säilyttämisestä ja lumoavat kuvat kotisivullasi olivat saaneet ihmiset valitsemaan sinut tammoilleen. Ja luonne! se mikä on ihmisen läheisillä eläimillä kaikkein tärkein ominaisuus - se on sinulla huippuhieno.

Oli hauska tavata sinut Linkker - esi-isäsi Aromuksesta alkaen jatkavat sinussa vahvaa suomenhevonselämää. Näkykö omana osuutenasi emän puolen Vekseli ensi kesän jälkeläisissä vai tuleeko enemmän isänpuolen Mikkeriä ja Vokkeria, sitä ei kukaan tiedä. Jos saan luvan, jätän sen oranssin sateenvarjon tallillesi siltä varalta, että joku rouvista tarvitsee sitä vielä häähumussa. Omat tammani tulivat mielellään sateenvarjon alle, pysyi kuiva leipä kuivana ja rouskui hampaissa niin kuin pitää.

uma.aaltonen@pp.inet.fi